

RYTOJUS

ARGENTINOS LIETUVIŲ DARBININKŲ SAVAITRAŠTIS

REDAKCIJOS ir ADMINISTRACIJOS
ANTRAŠAS

Puentecito 2333, dep. 2
BUENOS AIRES

VISU ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITE!

Laikraščio kaina vieniems met. \$5,00%
„pusel“ „3,00%“
„trims mėn.“ „1,50%“
„užsieny metam 3 dolr.“
„Siunčiamos korespondencijos turi bu-
ti teisingos, visuomet patikrintos. Neiš-
pildžius šio reikalavimo, rankraščiai ne-
bus įrašomi.“

Nr. 38

Atskiro nr. kaina 10 c.

1927 m. lapkričio 24 (noviembre)

Pirmą metal

Geležinkeliu iš didžiojo Nev Yorko į Buenos Aires!

Amerikos kapitalistai rimtai kalba apie tokio geležkelio su-
tiesimą; juos verčia kompetencijos pavojus iš Europos.

Ar neįdomu būtų važiuoti iš
Buenos Aires į Nev Jorką arba
atbulai geležinkeliu? Tai kiekvie-
nas su tuimi sutiks. Iki šiol tas
klausimas — tiesimas geležkelio
nuo Šiaurės Amerikos į Pietų A-
meriką, Buenos Aires — buvo
tik svajone, bet dabar jau eina-
ma prie realizavimo gyvenime.

Lapkričio 17 d. Philadelbijoj
kalbėjo Jungt. Valstijų preziden-
tas Coolidge. Jis džiaugiasi tuo
susikaupimu kapitalo, kuris dabar
randasi Vall gatvės kapitalistų ran-
kose. Kapitalo tiek daug turi,
kad nebeįsima, kur jį įvesti.
Prezidentas Coolidge mano jog bū-
tinai greit reikia pradėti tasai ka-
pitalas didesniais sumomis įneš-
ti į Pietų Ameriką — turtinga ir
dar neišnaudota kontinentą. Bet
tam reikia turėti gerus, greitus ir
parankius susiešimus. Už tai jis
ir užgirta tą mintį, kad reikia
tiesyti geležkelį nuo Šiaurės Ameri-

kos, per Centralinę ir Pietų Ame-
riką, net į Buenos Aires miestą.
Tam pritaria labai didelė da-
lis finansistų. Nelabai senai Pie-
tų Amerikoje lankėsi ir studijavo
Jungt. Valst. senatorius Henry
Watson, kuris taipgi stropiai dar-
buojasi kalbamo klausimo reali-
zavimu. Jungt. Valstijų kongres-
sas tam tikslui veikiausiai paskirs
dideles sumas pinigų, o kitus pi-
nigus sudės atskiros korporacijos.

Kodėl Amerikos valdžia ir
turčiai taip subruzdavo? Ogi to-
del, kad Francijos valdžia yra
paskyrusi kelias dešimtis milijonų
frankų kūrime orinės linijos tar-
pe Paryžiaus ir Buenos Aires.
Anglija su Vokietija taipgi kliudo
Amerikos gaminiams ir visai pre-
kybai Pietų Amerikoje. Už tatau
Jungt. Valstijų kapitalistai skubi
sudaryti parankius susiešimus su
Pietų Amerika, kad nukonkuravus
savo aponentus iš Europos.

DARBO PARTIJA NORĖJO PA- IMTI GALIĄ.

Canton. Činija. — Vietinė
darbo partija buvo bebendanti pa-
imti galią į savo rankas. Kai kur
įvyko susirėmimų su diktatoriaus
Li Chai-sun pasekėjais. Mieste
paskelbta karo stovis. Pasirodo,
kad darbininkų judėjimas toli gra-
žu nesukriušintas Činijoj.

INSTITUTAS „RELIGINĖS KUL- TŪROS“.

Roma. — Vadovaujant „šven-
to tėvo“ atstovui kardinolui Gas-
parri, tapo įkurtas tam tikras „re-
liginės kultūros“ institutas. Ką ši
įstaiga „kultūrinis“, nežinoma.

ISPANIJOJ SIAUČIA DŽIOVA.

Madridas. — Sveikatos depar-
tamentas susirūpinęs pavojumi
džiovos, kuri siaučia šioje šalyje.
Pav. tokiam Cordobos mieste, ku-
ris turi pusę milijono gyventojų,
laikė pereitų penkių metų susirgo
1,000 asmenų džiova.

TAIKA BALKANUOSE.

Belgradas. — Sugrįžo Jugos-
lavijos užrubežinių reik. ministeris
Marinkovičius, kuris buvo Pary-
žiuje ir pasirašė sutartį tarpe Fran-
cijos, Jugoslavijos. Jis pareiškė,
kad kalbamoji sutartis užtikrina
„taiką Balkanuose“.

NETIESAI

Meksikos vyriausybė ir spau-
da griežtai užginčija, būk prezi-
dentas Calles davęs pinigų Nica-
raguos revoliucionieriams. Neva
autentingus dokumentus tuo klaui-
simu paskelbė Šiaurės Amerikos
kapitalistų didlapiiai. Jo tikslas:
tiesi keliuos Amerikos imperialis-
tams į Meksiką. Nicaraguos lico-
ralai taipgi užginčija tą gaudą.

30 DARBININKŲ ŽU

Pittsburgh, Pa. — Neseniai į-
vykusioje gazo eksplozijoje šiame
mieste, pastarieji galutini daviniai
sako, tapo užmušta 30 darbinin-
kų, o sužeista apie 300.

NUMIRĖ PARSIDAVĖLIS SULTONAS.

Iš Morokkos pranešama, kad
Feze numirė Morokkos sultonas
Muley Juseff. Jis buvo parsida-
vęs Francūzijos imperialistams ir
todėl pastarieji jį palaikė ant to
sosto.

MONGOLIJA GAVO PASKOLĄ

Pekinas. — Mongolijos vyriaus-
sybė gavo 80,000,000 rublių pas-
kolas iš Sov. Sąjungos delei tie-
simo naujo geležinkelio, kuris eis
nuo Kiaktos iki Hurgai.

LIETUVOS KARO SKOLOS ANGLIJAI.

Londonas. — Išdo departamen-
tas paskelbė, kad Lietuvos karo
skolos Britanijai siekia „tik“ 150,
000 svarų sterlingų. Kalbamoji
suma turės būti sumokėta laiko-
tarpų penkerių metų, įmokant
sykiu ir penktą nuosimį.

Iš kur ir kaip tos „karo sko-
los“ susidėjo, nepasakoma.

VOKIETIJOJ STREIKAI.

Iš Berlyno pranešama, kad
visoj šalyje prasidėjęs didelis dar-
bruzdėjimas. Visur streikai reiš-
kiasi. Darbininkai mano atsigrieb-
ti, nes pastarieji metais Vokie-
tijoje visur buvo mažinamos dar-
bininkų algos ir bloginamos dar-
bo sąlygos.

SAKO, KAD KONSERVATORIAI PRALAIMĖS.

Londonas. — Lordas Rother-
mere skelbia, kad sekančius par-
lamento rinkimus konservatoriai
pralaimės; juos laimėsia darbie-
čiai. Jis taipgi pareiškė, kad
Anglijoj socializ. neišvengiamas.

SSSR AMBASADORIUS TOKIO.

Maskva. — SSSR vyriausybė
nuskyrė savo ambasadorium į Ja-
poniją — Aleksandrą Trajanovskį.
Jis yra senas revoliucionierius ir
veikęs bolševikų partijoj net nuo
1902 metų.

VOKIEČIAI MOKINS BOLIVIJOS KAREIVIUS.

Francūzija ir Italija protes-
tuoja prieš tai, kad Vokietija pa-
siuntė keletą šimtų karininkų mo-
kinti Bolivijos respublikos karei-
vius militariško mūsto.

400 PAČIŲ BE DARBO.

Iš Morokkos pranešama, kad
mirusiojo Morokkos sultono Jusef-
fo Muley Jiko 400 pačių. Jos da-
bar be darbo, nes Mahometas
naujas sultonas (Juseffo trečiasis
sūnus) nenori su visom „motinom“
gyventi. Jis sau pasirinks geres-
nes. Anos visos bus užlaikomos
valstybės lėšomis!

Trumpos žinėlės

Geneva. — Nusiginklavimo
konferencijos priėmė sprendimą
rinkimą iš SSSR priėmus delegacija
vadovaujama Litvinovo. Joje ran-
dasi ir Lunačarskis.

Berlynas. — Anglija ir Fran-
cija kreipėsi į Lietuvos vyriausy-
bę ragindamos, kad ji likviduotų
Vilniaus klausimą ir pradėtų nor-
malius ryšius su Lenkija. Šis
klausimas tačiau bus pakeltas
Tautų Lygos tarybos posėdyje, ku-
ris įvyks sekantį mėnesį.

Londonas. — Pereitą sekma-
dienį ant Talfargari aikštės daly-
vavo kelios dešimtys tūkstančių
darbininkų pasitikimui atkeliavus-
ių bedarbių mainierių. Dainuota
„Internacionalas“ ir sakytą prakal-
bos.

Denver, Colorado (J. V.) —
Milicija sušaudė 5 mainierius ir
sužeidė keliolika. Konfliktas iškilo
kuomet streikuojanti mainieriai
atsisakė eiti nuo pikietų linijos.

Melbourne, Australija. — Išėjo
streikan šio miesto prieplaukos
laivakroviai. Jie tikisi, kad taip
padarys ir kitų Australijos prie-
plaukų darbininkai.

Pekinas. — Šansi provincijoj
tapo užmuštas vienas vokietytys ka-
talikas kunigas misionierius, Her-
mengildo.

MAC-DONALDAS SERGAS.

Iš Londono pranešimai skel-
bia, kad darbiečių vadas Mac-Do-
naldas yra prastos sveikatos. Jis
kad politinis darbas jį dar labiau
kerta, bet jis to nepaisys ir
veiksias, kol tik galėsias

14 M. AMŽIAUS SULTONAS.

Iš Morokkos daviniai skelbia,
kad vietoj mirusio tos šalies sul-
tono Muley Jusuf, tapo pasodin-
tas aut sosto jo trečiasis sūnus.
14 metų amžiaus vaikiškas, Mu-
ley Mahometas.

CHINIJOS NERAMUMAI VERDA.

Del stokos vietos laikraštyje,
negalima pažymėti tų įvykių, ku-
rie reišiasi Činijoj šiuo tarpu.
Judėjimas ten yra didelis. Kai kur
darbininkai bando primti galią į
savo rankas, kitur nacionalistai
laimi, o kai kur tarpe pačių taip
vadinamų nacionalistų eina kovas.

Surastas juodašimčių suokalbīs bankrūtavimui Sovietų Sąjungos.

Dirbo ne tikrus popierinius rublius. Vokietijoje manė suble-
dinti šalį ir prisipiešti pinigėlių, bet ir čia jiems nepavyko.

Negalėdami sumokėti Sovietų
Respublikos spēka — armijomis,
kanuolėmis ir teroru — pasaulio
juodašimčiai, o labiausiai rusai
konte-revoliucionieriai, sumanė įai-
pakenkti kitokių būdu. Štai jie
sugalvojo dirbti netikrus popieri-
nius rublius įėjais pakenkti SSSR
finansams. Vokietijoje kriminalinė
policija atidengė tų suokalbinių
kū samokslą Frankoforte ir Mun-
che ir susekė, kad buvo padirbta
milijonai netikrų rublių.

Pinigus dirbo taip vadinamas
„Komitetas Vaduoti Kaukazių“
arba tie gaivalai, iš kurių darbi-

ninkai atėmė Kaukaze esančius
aliejaus šaltinius. Ringdirbių prie-
šakyje stovėjo tulas A. Karandise,
Kedia, buvęs generolas Hofmannas,
ir kt. Juos tame darbe remė stam-
būs kapitalistai ir monarchistai,
kurie įmanyti tai Sovietų Sąjun-
gą paskandinti šauksie vandens
ir patys vėl ponavotų ant milijonų
darbo žmonių.

Beigi suokalbinkams nepa-
vyko ir čionai. Reikia manyti,
kad jie griebėsi kitokių plemonių
kenkimui pirmai darbininkų res-
publikai.

Numirė Sovietų Pasaulinis karas žymus veikėjas. artinasį šuoliais.

Iš Maskvos pranešama, kad 17
d. lapkričio SSSR numirė žymus
bolševikų diplomatas Adolpas Jo-
fė. Tai senas komunistų veikėjas
ir didelis pereigas. Jis asmuo po
Lapkričio Revoliucijai. Jis sirgo
nervų suirimo liga ir todėl nesu-
rėdamas ilgai kankintis nusišovė.

Mirtis Adolpo Jofės sukėlė
didelio gailėsio viso Sovietų Res-
publikoj. Tai buvo žmogus, kuris
pasistatęs neįfūrint kur rėsdavo
būdus ir kelius padaryti naudos
Revoliucijai. 1918 metais Jofė bu-
vo delegacijos pirmininku Brest-
Litovsko taikos darymui; 1920
metais jis buvo pirmininku dele-
gacijos darymui taikos su Lenkija
(Rygoj); 1922 metais jis kartu su
Čičerinu buvo Geneos Tautų Ly-
gos konferencijoj ir vėliau pasira-
šė Rapolio sutartį su Vokietija;
Jofė buvo ambasadorium Vokietij-
joj ir paskutėjo atsakomingas pa-
reigas Činijoj, etc.

Velionio laidotuvsė dalyva-
vo tūkstančiai darbo žmonių, tar-
pe kurių buvo Trėčkis, Zinovje-
vas, Kamenavas, Čičerinas, ir visa
eilė tų su kuriais Jofė stovėjo prie-
šakyje Lapkričio Revoliucijos.

ŠIAUR. AMERIKOS DRAUGAMS.

Slysdami „Rytėjui“ arba
by kam į Argentina laiškus
draugai, visuomet lipinkit ant
paprastų laiškių tik už du cen-
tus paštaženklių, bet ne už 5 c.
kaip daugelis, kad daro. Ar-
gentinon iš Jungt. Valstijų ir
iš Argentinos į J. V. tik tiek
terėiklaujama.

Antra: slysdami „R.“ pre-
numeratas ir už jas atlygini-
ma nesiųskit Jungt. Valstijų
paštaženkliams, nes čia jie ne-
naudingi ir mes neturime ka-
sų jais daryti. Iš Šiaurės Ame-
rikos pinigai geriausia slysti
American Express Money orde-
riui. Kai kurių bankų čekių čia
nemaino. Todėl, jei kurie ma-
note pirkti bankų čekius ir
siųsti juos čia, turite pak-
lausti (banke) ar juos Argen-
tinoje mainys.

„Rytėjui“ pinigai turi bū-
ti siunčiami „Rytėjus“ vardu
ir adresu: Čekiai taip jau pri-
valo būti išrašomi „Rytėjus“
vardu.

Nežinint, kad būrūžinia
laikraščiai ir politikai piepa
taika, pasaulinis karas artinasį
šuoliais. Štai faktai: stambųjų
kapitalistinių kraštų laivynai pa-
siekė sekancio laipsnio: Anglijos
laivynas praeigo 38,000,000 sv.
sterlingų vertės, Jungt. Valstijų
— 64,650,000 sv. sterlingų; Japonijos
— 26,483,800; Italijos — 218,970,000
lirų. Be to orlaiviai tobulinami ir
chemiški nuodai vystomi dar iki
šiol negirdėtu tempu. Visos pa-
jėgos koncentruojamos būsimai
skėrdynei.

Pasak anglų lordo Rotherme-
re, Francūzija by laiku galėtų
pastatyti 4,000,000 vyrų karo fron-
tan; Italija — 3,500,000, mažoji En-
tantė — 2,500,000. O visą Europą
sekančiam kare statysia 20 milio-
nų vyrų.

„RYTOJAUS“ B. VES. PAJININKŲ ŽINIAI.

„Rytojaus“ B. Vės. valdyba
praneša, kad lapkričio 27 d.
2 val. popietį įvyko visuoti-
nas B. Vės pajininkų susieinki-
mas. Visi draugai ir draugai
pajininkai prašom jame daly-
vauti, nes turėsime daug svar-
bių dalykų apvaratyti. Taip-
pat prašoma atsivesti ir nau-
jų pajininkų. Mūsų B. Vės gy-
voja jau antri metai, tad stu-
nime jai dar labiau pastiprinti
naujomis pajėgomis, kad žuo-
mi pakels laikraštį ir ban-
drai darbininkišką apivata.

Su pagarba.
R. V. B. Vės sekretorius,
J. J. Jurgaitis

PASKUTINIS ŠT. SEZONA — VAKARAS BERISSOJE.

Sekanti šostadienį lapkri-
čio 26 d. kal 8:30 v. įvyks
paskutinis št. sezona pūkus
vakaras Berissoje, kuriame
kviečiama dalyvauti kiekvienas
ir kiekviena. Bus raudonai da-
dų pūkus volkai, pūkus tū-
sis šokiai. Vakara rengia B.
ADPA 4 kp. ir Dailės Mane-
Ratėlis. Viskas tap įvyks sa-
lione Bernadino Rivadavia,
gatvė Lisboa 745. Žada būti
daug svečių iš kitų miestų.

APŽVALGA.

PALYGINKITE.

Italijoje vargas ir skurdas auga. Bedarbė visu smarkumu plečiasi ir apskaitoma, kad sekančią žiemą bus nemažiau milijono darbininkų be darbo. Kad pagerinus padėtį, fašistų vadai daro naujas reformas. Iš Milano pranešama sekančią:

„Ponas Rossini, prezidentas fašistų konfederacijos, sušaukė pereinamąjį Romos visų departamentų (gubernijų) sekretorių posėdį, kuriame bus apkalbėta darbininkų uždariai ir dirbinių kainos.“

„Yra žinoma, kad provincinės federacijos tapo autarizuotos sumazinti darbininkų algas nuo dešimties iki dvidešimties nuosimčių. Kai po atlyginimą darbininkams už numazinimą algų, jiems bus pailginta darbo valandos. Šios metodų duosią gerų rezultatų.“

Nukapojimas algų ir pailginimas darbo valandų, fašistai sako, duosią „gerų rezultatų“. Kam? aišku, kapitalistams. Palyginkit, draugai skaitytojai, Italijos fašistų metodus gerinimui darbininkų reikalų ir SSSR bolševikų. Pirmojoje mašinama algos ir ilginama darbo valandos, kuomet antrojoje įvedama tik 7 valandos darbo dienos ir vis didinama algos.

KAS DIDŽIAUSI JUDOŠIAI LIETUVOJE?

Tūlas P. Kriukelis „Lietuvos Žinių“ num. 228-tam rašo apie tai, kad Lietuvoje per daug judoškų. Ir jie yra vis daugiau. Tai iš pačių lietuvių. To fakto paremimui, rašytojas primena net vokiečių okupacijos laikus, pažymėdamas, kad

„Vienamė Rokiškio seniūnų susirinkime seniūnai pradėjo skųstis, kad vokiečiai jau per daug lietuvių kankina, viską iš jų atima. Tai vokiečių žandaras Šimkus pasakė: „Prisiriškite šunis (suprask—skundėjus).“

Dabar, pasak straipsnelio autorius, prie lietuviškos valdžios, tas pats arba dar net arčiau. Kadangi

Susipyks kas kortomis lošdamas, o jau žiūrėk ir bėga į žvalgybą skusti, kad toks ir toks esąs komunistas. Arba susipyks, kaimynai, dėl višto, ir rašo laišką žvalgybai, kad kaimyną suimti. Ar maža buvo tokių nuotykių, kad žvalgyba, pasiremama skundais, nekaltą žmogelį suima, prikankina ir paleidžia.“

Esą „mūsų tauta pilna pavydo ir keršto, kiekvienas tik pats save gerbia ir myli, o savo artimą siekia pražudyti.“

Jeigu šiandien mes matome Lietuvoje tiek daug tų skundų, skundukų-isdavikų ir kitokių „artimų meilės“ skelbimų, tai daugiausiai ačiu tam „švietimui“, kurį klerikalija palaiko. Iš vienos pusės kuniginės mokyklos ir bažnyčia, iš antros pusės dabartinė esamoji tvarka kiekvieną pilietį verčia šnipauti ir skųsti savo kaimyną. Tik gerokai apsišviete ir klasiniai sąmoningieji valstiečiai ir darbininkai—kovotojai prieš fašistus—yra liūsi nuo skundinėjimo, bet jie patys yra skundžiami.

TROCKIS PAŠALINTAS IŠ V. KOM. PARTIJOS.

Pagaliaus visas Sąjunginės Kom. Partijos C. Komitetas nutarė pašalinti iš Partijos L. Trockį, Zinovjevą ir keletą kitų jų pasekėjų, kurie pereitos poros metų laikotarpiu kelė suirutę Partijos viduje. Vyriausias nusidėjimas buvo tame, kad jie, opozicininkai, palaikė partijoj slapta grupavimąsi,

kas yra griežtai priešinga bolševistinių partijų ir viso Kominternio taktikos dėsniams.

SSSR, kur viešpatauja proletarų diktatūra, išsimeję save užu partijos sienų asmenys politikoje natampa negyva raide. Tas pats bus ir su kalbamaisiais asmenimis. Nors šį C. K. nuosprendį dar turės užtvirtinti Partijos kongresas, kuris atsis 15 d. gruodžio š. m., bet nėra jokios abejonės, kad tas bus užtvirtinta, nes Partijos masės eina su C. K.

Dabar įvairaus plauko buržuaziniai ir socialburžuaziniai „filozofai“ vėl skaldys plaukus plepėdami, kad Lapkričio Revoliucija žlugus, kad SSSR viešpatauja aštrus persekiojimas „žodžio laisvės“ ir tt. Mes tokiems ponams tiek galėsime pasakyti: kuomet V. K. P. C. K. stovėjo Trockis, tai jūs skelbėte, kad jei ne Trockis arba Zinovjevas, tai revoliucija tuojaus žlugtų, kad jie esą diktatoriai ir palaiką net pačią K. P. Išmetimas iš Partijos Trockio parodo, jog SSSR valdo ne kuris vienas asmuo, bet milijonai darbo žmonių, sąmoningų darbininkų-komunistų, kurie kerta į sprandą kiekvienam, kas tik atsistoja skersai kelio į socializmą, nepaisant, ar jis ateitų iš kairės ar dešinės.

LEONAS EREMINAS.

Iš Brooklyno pranešama, kad spal. 21 d. ten numrė Leonas Ereminas, virš 60 m. amžiaus senelis. Velionis buvo Jungt. Valst. lietuviams darbininkams tuo brangus, kad jis pirmas pradėjo gaminti lietuviškas dainas, organizuoti ir mokinti darb. chorą. Turimą dainų sąsiuvinį velionis Ereminas yra patiekęs lietuvių liaudies chorams. Jos buvo imtos—sulietuvinintos daugiausiai iš vokiečių liaudies dainų, bet tais laikais, kuomet komp. Petrauskas dar buvo nežinomas, jos turėjo labai didelę vertę ir suvaidino milžinišką rolę dainos pakėlime.

Tik metai laiko tam atgal velionis Ereminas pasitraukė iš chorų vadovavimo darbo ir kartu iš dirbtuvės, nes senas amžius neleido jam ilgiau dirbti.

Prie politinių partijų velionis nepriklausė, bet visą laiką stovėjo arti revoliucinių organizacijų—pirmiau socialistų, o paskui komunistų. Kiekvienas jo vadovaujamas choras visomėt turėjo pirmiausiai išmokyti „Internacionalą“ ir jį dainuoti kiekvienam koncerte, prakalbose ir kt.

Senelis Ereminas visuomet duosniai rėmė aukomis kiekvieną darbinikišką darbą. Priklausė prie ALDLD ir kt. organizacijų.

Šiuos žodžius rašančiam važiujant į Argentina, atsisveikinant su velioniu, jis sakė: „Nusenau, ne dirbu, tai ir negaliu paremti pradėto darbo. Galui tik palinkėti, kad jie ten darbuotųsi taip, kaip mes dirbom Jungt. Valst.“

RAŠYKIT APIE DARBUS.

Dar kartą primename mūsų draugams korespondentams, kad jie mažiau rašinėtu žinučių apie asmeniškumus, o daugiau apie darbus ir bendrą darbininkų veikimą, o taipgi lietuvių darbinikiškų organizacijų judėjimą. Dėsnai pasitaiko, kad kur nors atsiranda progų gauti darbus. Tuojau reikia pranešti, kad bedarbiai galėtų pasiskaitę „Rytojui“, nuvažiuoti ir užsidirbti kelis centus. Kur įvyksta streikai, taipgi reikia pranešti ir sudrausti darbininkus nuo važinavimo į streikų apimtas vietas.

Gyvename sunkios laukos. Reikalinga, kad kiekvienas draugas—ė budėtų ir gelbėtų tams, kurie randasi kritingoj padėtyje. Asmeniškų dalykų nekelkit nė organizacijų susirinkimuose, nėgi laikraščiuje. Jiems nevieta ten.

MŪS DARBUOTĖ MONTEVIDEOJ.

Šiuo tarpu Montevideoj (Urugvajui) randasi apie 1,000 lietuvių. (Kiti sako, kad siekia net iki pusantro tūkstančio). Daug jų atvyksta iš Lietuvos, bet labai daug iš Brazilijos. Šis miestas tai yra tarsi kokis etapo punktas. Čia priimama visoki ateiviai. Tuo žvilgsniu Urugvajus galima pavadinti laisviausia šalim pasaulyje.

Stebėtina, kad labai daug lietuvių imigrantų turi gerą nuomonę apie Argentiną (kurie čia dar nėra gyvenę). Daugelis jų mano pagyvensia Urugvajui du metu, tuomet išsiimsią leidimą į Argentiną ir ten važiuosią laimės ieškoti. Nežino vargšai, kad Argentinoje šiandien bedarbių randasi daugiau, kai Urugvajui. Tiesa, yra jų ir Urugvajui. Dirbtuvių nedaug ir tos apgultos norinčiais gauti darbus darbininkais. Su daugeliu iš Brazilijos atvykusių teko kalbėtis ir jų nuomonę girdėti, kad ten, Brazilijoj, geriau gyventi, negu Urugvajui. Ten, mat, bent darbą gauni ir ant šio-kio-tokio pragyvenimo gali užsidirbti, kuomet čia—nieko. Tuli žadėjo pabuvoti kiek-tiek ir, negavus čia darbo, grįžti atgal į Braziliją. Kiti, jei galėtų, važiuotų Lietuvon.

Montevideoj dar vienas blogas dalykas: prie dirbtuvių dažnai vietiniai nesusipratę, tamsūs suchuliganėję asmenys užpuola ant ateivių ir juos pavaišina plytomis, akmenimis. Man esant, keletas lietuvių darbininkų buvo smarkiai apmušta. Tai biau rus tamsūnų darbas. Užuoat kvietus ateivius prie organizacijos ir su jais palaikius draugiškumą ir vienybę bendrojo kovoj prieš išnaudotojus, jie kelia neapykantą. Lietuviai ir kitataučiai darbininkai privalo organizuotis ir bendrai veikti prieš šios rūšies chuliganus.

Reikia užmegsti artimus ryšius su vietine Komunistų Partija ir darbo unijomis ir visiems bendrai kovoti.

„Rytojaus“ Rėmėjai.

Draugai skaitytojai turbūt pastebėjote, kad „Rytojus“ pastaruoju laiku turi nemažą glėbį skelbimų. Jie neatėjo be niekur nieko, nes laikraštis dar jaunas ir mažai kam žinomas. Reikėjo žmogaus, kuris pasidaruotų ieškojime jų. Tuo pasidaruotoju buvo drg. J. Staškauskas: jis surinko didesnę pusę esamų skelbimų. Apart to, drg. Staškauskas yra gavęs „Rytojui“ 39 prenumeratorių. Tai geriausias pasidarbavęs draugas, iš kurio pavyzdį turėtų imti kiekvienas ir kiekviena.

Andai berisietis drg. Ivoškevičius atgabeno apie 17 pesų laikraščio naudai ir pažadėjo gauti skelbimų. Minėtus pinigus Ivoškevičiui įdavė drg. A. Vaitkus. Jie dalinasi: metinė prenumeratūra, viena Preso ir Namų knygutė ir už pavienius numerius. Berissas, reikia pasakyti, yra vienas iš pavyzdgingųjų miestų, kur „Rytojaus“ rėmimas eina sistemačiu tempu.

Montevideoječiai per d. Rasodą įdavė „Rytojui“ virš 50 pesų. Tai berods pirmas tokis stambus šovinyš iš minėto miesto. Pirmas, bet aišku, jis nepaskutinis: draugai žadėjo pasidaruoti rinkime prenumeratų laikraščiu. Darbščiu draugų ten yra.

Nelabai senai Brazilijos lietuvių darbininkai prisituntę „R“ 9 pesus. Nors gyvena dideliame varge, bet jie savo pareigų nepa-rsta.

ja ir darbo unijomis ir visiems bendrai kovoti.

Organizuotumas tarpe lietuvių darbininkų dar stovi gan žemai. Aišku, tam yra ir priežasčių: nedarbė, nepastovus gyvenimas, etc. Bet visgi LDADPA 2-ra kp. gyvuoja ir turi kelis desėtkus narių. Keletas draugų pasiaukojusiai veikiai, skindami dygliais apaugusį kelią. Greitu laiku manoma vietinė kuopa keleriopai sustiprės, nes tai vienatinė darb. organizacija šiame mieste. Beje, atsibaladojo čion kažin kokis „dievo tarnas“, kuris bandysias organizuoti parapiją. Nors jis dangstosi visokiais vardais, būk esąs neromietis, ale „nepriklausomasis“, tačiau tuomi jis negalės apgauti vietinių nuo kunigijos rimbo atbėgusių lietuvių darbininkų. Jam turi būti parodytos durys.

Kaip greit LDADPA 2-ra kp. sustiprės, taip greit reikės rūpintis savišalpos draugijos kūrimu. Be to, montevidiečiai turėtų pasirūpinti veikimu dailės srityje: reikia žadinti tuos, kurie gali vaidinti ir dainuoti. Neužilgo ir darbinikiškas choras būt galima įsteigti, vienas kitas veikalelis persatyti. Tas viskas žadintų ir keltų iš letargo tuos, kurie dar tebemiega.

Bendrai, Montevideoj randasi draugų, kurie gali veikti, nes yra prasilevinę ir atsidavę darbininkų judėjimui. Tuliems dar stokuoja prityrimo, bet jis atsiras tik darbuojantis. Randasi ir masių. Daug imigrantų gal šen ten išvažiuos, bet didelė dalis jų pasiliks ant vietos gan ilgam ir todėl mes privalome kreipti daug dėmesį į šį miestą.

„Rytojus“ montevidiečių yra mylimas ir skaitomas. Daugelis jo neužsisrašo tik todėl, kad neturi prie dušios skatiko—nedirba.

M. Rasoda.

Yra draugų, kurie paaukojo „R“ po pesą kitą, bet del tam tikrų aplinkybių prašo vardu neskelbti į laikraštį. Yra daugelis draugų, kurie gali, bet dar nėra pasidarbavę laikraščio naudai. Mes visus tuos kviečiame prie darbo: išpildyti savo darbinikišką uždavinį. Laikraštis yra mūsų bendras reikalas, tai ir privalo būti remiamas ir palaikomas bendrai, paslaukojant visiems kartu, dirbant jo naudai, kiek tik kuris gali.

Žinokit visi „Rytojaus“ skaitytojai ir rėmėjai: jūs prisiūsta laikraščiu auka arba kitokis pasidarbavimas yra sunaudojamas nekam kitam, kai tik laikraščio gerinimui ir tobulinimui. Greitu laiku, kai tik sustiprėsime ir jei gausime dar daugiau skelbimų, mes didinsime laikraštį iki trijų lapų.

Su kiekvienu laivo atvykimu iš Jungtinių Valstijų, iš ten gauname šokią-tokią paramą. Štai pereiną savaitę iš Denver Colorado ALDLD kuopa užsisako laikraštį, prisiūsdama prenumeratą.

Dar sykį prašome visus drg. ir rėmėjus pasidaruoti laikraščio naudai. Geriausias pasidarbavimas: gavimas naujų prenumeratų. Pagaidautinis metinės. Prenumeratomis nuveikiame du darbu: paremiame laikraštį ir praplatiname apšvietą. Aišku reikalinga ir aukos; svarbu parengimai „Rytojaus“ naudai, labai gerai ir nauji pajininkai, bet prenumeratos pabrėžiam—metinės prenumeratos—pirmutinis darbas turi būt mūsų kiekvieno.

UŽ GILIŲ BANGUOTŲ JŪRŲ.

(Pagal Faustą Kiršą)

Už gilių banguotų jūrų—
Tai yra šalis,
Kur Smetona Kruvinasis
Žmones žudo vis.
Darbininkai ten vaitoja
Vargo slėgiami;
Verkia skurde jų šeimynos—
Vaikai alkani.
Už tų jūrų žavingųjų
Budelių šalis,
Tai šalis kur žmonių kančios
Gyvos kaip ugnis.
Ten sušaudo darbininkus
Visai nekaltai.
Ir tvarka ten viešpatauja
Prakeikta amžinai.

Vargo Ašara.

5-1X-27
Cordoba

Iš Laikraščiu.

KAS IŠGELBĖJO VOKIETIJĄ NUO DARB. REVOLIUCIJOS?

„Mūsų Balsas“ savo num. 4-tam rašo:

Neseniai paskelbė savo atsiminimus paskutinis imperialistiškos Vokietijos kancleris (ministerių kabineto pirmininkas) princas Maks Badensky. Jisai visomis jėgomis rūpinosi išlaikyti Vokietijos monarchiją o kada tai nepavyko, jis savo vietą užleido socialdemokratui Ebertui. Tame darbe jis rado gera sąjungininką—socialdemokratų vadą Ebertą, apie kurį jis taip rašo: „Ebertas aš neapsivyliau. Aš žinojau, kad jis ne prieš monarchiją.“

Štai ką rašo kaizerio kancleris spalį 15 d. didžiajam gerojui Badenskiui: „Revoliucija jau atėjo. Pavyks man ją numalšinti—tuomet taiką padarius mes da galėsime gyvuoti, kaip valstybė. O nepasiseks,—tuomet revoliucija, prievarta ir gasas... Dabar ko! kas da tikios išgelbėti kaizerį ir Gogencolernų dinastiją... Ačiu dieviui, kad aš turiu šalininkų tarp socialdemokratų, kurių lojalume, bent kas link manęs, aš galiu pilnai užtikrinti. Jų gageiba aš reikia tikėti, turiu jėgų kaizerį išgelbėti.“

Lapkričio 8 d. kaizeris galų gale, pasiryžęs atsisakyti nuo sosto. Dvi dienos prieš tai princas aplankė Ebertą ir užklausė jo: „Jei man pavyks nukalbėti kaizerį, ar turėsiu aš tuomet jus savo pusę kovoj prieš socialę revoliuciją?“ Ebertas j tai atsakė, kad kaizeriui atsisakius nuo sosto jis sugebėsias vesti masės pasakui buržuazijos valdžią.

Dabar jau net ir Libknechto nužudytas Šeidemanas priverstas yra pripažinti, kad Ebertas buvo atviras monarchijos šalininkas. Štai ką jis rašo apie Ebertą: „Ebertas man prikašinėjo, kada aš lapkričio 9 d. savo iniciatyva paskelbiau respubliką.“

Iš to kiekvienam darbininkui lieka aišku, kad beldžiantis į duris darbininkų revoliucijai socialdemokratų vadai pasiryžę paaukoti kaizerio karūną, bet bent kokia kaina išgelbėti buržuazinę respubliką.

Kaip tie vokiečių socialdemokratų vadų darbeliai buržuazijos naudai supuola su lietuviškųjų s.-d. Kairių kruvinaisiais darbais buožijos gelbėjime nuo darbininkų revoliucijos!

Po teismo.

—Bylą pralošėme. Teismas nu teisė užmokėti tūkstantį litų arba du mėnesių atsėdėti. Ką tamsta pasirenki? —paklausė advokatas savo klijanto.

—Tai jau geriau bus sėdėti, bet tokiu būdu atsėdėsiu ir už tamsiai priklausomą honorarą. Kiek išviso reikės sėdėti? —paklausė klijantas advokato.

PASIKALBĖJIMAS PETRO su DĖDE.

—Sveikas gyvas, Petrutė. Aš turiu svarbų reikalą pas tave.

—Ką reiškia, dėde, tavo šiandien tokis mandagumas.

—Turiu labai svarbų reikalą. Duok tu man, vaike, penkis pėsus.

—Penkis pėsus—už ką? kuriam tikslui?

—Vėljau pats matysi; dabar duok pinigų, tai aš tavo vardą į knygas įrašysiu.

—Bet kam reikalingi tau pinigai? Jei esi alkanas, tai galiu duoti kad ir daugiau kai penkis pėsus ant duonos šmoto, bet tas nereikalingas į knygas rašyti.

—Aš vaikai renku pinigų žmonijos gelbėjimui.

—Kam?

—Griešnikų iš pražūties gelbėjimui.

—Nesuprantu, kaip su penkiais pesais tu gelbėsi žmoniją ir griešnikus. Čia kas nors daugiau veriasi. Sakyk, dėde, ką tu išliko manai su tais pinigais daryti? Ar tu pats tai sugalvojai? Kuomet paaiškinsi, jei bus reikalas, tai aš duosiu tau daugiau kai penkis pėsus.

—Mes, vaikai, keli tą sugalvojimą ir niekam nesakom tikslo, bet aš tau pasakysiu. Matai, Petrutė, mes norim čia parsitraukti lietuvių dvasišką vadovą, kuris mus išgelbėtų iš pražūties.

—Kunigą? Tai tu jam renki pinigų?

—Si, si!

—Čia, čia, chal

—Tu Petrai, nesijuok, ba tas užgauna mano katalikiškas gyslas.

—Matai, dėde, kaip tu norėjai mane prigauti. Iš karto tu sakei, kad tie penki pesai eis žmonijos gelbėjimui, paskui griešnikų gelbėjimui, ir pagaliaus prisipažina, kad norite partraukti dykaduonį, kunigą. Reiškia, eis dykaduonio gelbėjimui.

—Petrai, šitaip, kaip tu, šneka tik bolševikai ir bedieviai. Geras žmogus taip nekoneveikia dvasiškos asabos.

—Kam tas kunigas reikalingas? aš norėčiau sužinoti.

—Aš tau išsirožysiu. Argentinoje, vaikai, šiuo času gyvena tūkstančiai lietuvių. Visi ištvirko. Nečystata ponavoja: bernai mergas nučiuoja neviežlybai, vyrai lenda pas kitas bobas. O spaviednės neturi kur eiti. Jei taip ilgai bus, tai vėliau negaus išrišimo. Va kad ir aš pats. Jau senas laikas

kaip spaviedojasi, o griekų turiu. Andai kavinėje išgėriau du čiuopu alaus ir pabėgau neužmokėjęs; du sykiu nečystai apsiėjau su Bačkinio boba; vieną sykį Baubliui ausin pyliu; paskui Domingui iš kišenius ištraukiau pusę peso. Vis tai smertelni griekai, bet pasisakyti neturiu jų kam. Man tai nieko, ba aš gausiu išrišimą iš paties vyskupo, bet kaip kitiems? Be to vaikai reikia auklėti katalikiškoj dvasioj. Tam, vaikai, reikalingas kunigas.

—O, dėde, kokis jūs tas tikėjimas! Girtuokliaujat, paleistuvaujat, kazyruijat, mušatės, ir tą viską kunigui pasakojat. Po to taip vadinamo „išrišimo“, vėl tai patį darot, nes jaučiatės, kad pirmuosius blogus darbus kunigas panaikino. Reiškia, ta išpažintis ne geresniu žmogų padaro, ale blogesniu, nes ji padarina žmogų elgtis blogai. Asmuo, kuris nesijaučia, kad jam kas nors tuos blogus darbus atleis, jų vengia atlikinėti. Nesamone, dėde, yra ir tas, kad lietuviškas kunigas čia pagelbės žmonėms geresniais būti. Kur tu matei, kad katalikiškoj šalyj žmonės kultūringesni, negu ne katalikiškoj? Ispanija, Italija, Lenkija, Lietuva yra taip vadinamos katalikų valdomos šalys, bet ten žmonės tamsiausi, atsilikę, prietaringiausi. Juose viešpatauja burtai, nes kunigai to mokina. Antras dalykas, tie patys kunigai yra didžiausi blogų darbų atlikinėtojai. Ar neatsimeni, dėde, ką kun. Macochas rapidė Čenstakave, Smithas New Yorke ir tūkstančiai jų kitose vietose. Arba pažiūrėk į Kauną, Lietuvos kunigijos centrą. Tik pažvelg, ką daro kunigas Tamošaitis su Smetonine. Tas pats yra su kitais kunigais. Sakai, jaunimas reikia auklėti katalikiškai. Reiškia, jaunimas reikia mulkinti. Ar-gi nematai, kaip išauklėtas katalikiškai jaunimas elgiasi? Nesenai štai Jonas Romanas, katalikiškai išauklėtas žmogus nušovė dr. Brundzą. Tai tau katalikiškas auklėjimas. Su ėmus viską, dėde, aš tau pasakysiu: kunigas Buenos Aires lietuviams nereikalingas. Jiems reikia daugiau apšvietos, skaitymo gerų knygų ir laikraščių. Už tai aš ir neduosiu jam nė cento! Beje, gal ir gaspadinė norite partraukti sykui su kunigų?

—Gaspadinė, vaikai, turim

KORESPONDENCIJOS.

BERISSOS ŽINIOS.

Lapkričio 6 d. š. m. apvaikš čiojant 10 metų sukaktuves Rusijos Revoliucijos 7 Lapkričio; tapo surengtos prakalbos, kurias surengė vietinis Komunistų Partijos centras.

Kalbėtojais buvo viešas d. Br. Švedas (vienas iš „Rytojaus“ darbininkų) rusiškai kalbėjo ir kaip naujokas toj srityj, užtektinai gerai kalbėjo, nes kiek girdėjau komentarus visi tą patį pareiškė. Yra viltis gerų pasekmių. Antras kalbėjo d. Zeme vietinėj kalboj, nupiešdamas svarbą 7 Lapkričio Rusijos Revoliucijos. Publikos susirinko daug, taipg nemažas skaičius ir lietuvių. Vienu žodžiu, prakalbos pavyko.

Lietuvių vakaras.

Lapkričio 5 d. š. m. čia atsiuvo lietuvių vakaras, kurį surengė L. S. D. „Vargdienis“. Tapo suvaizdinta Už „Dievą ir Tėvynę“. Moteriškas roles vaidino: gaspadinės — A. Kėdaintė, Dvylienė — E. Čeponienė ir Grašienė — O. Grinaitė. Publikos buvo mažai, delto, kad buvo labai blogas oras, nes lietus pylė per visą laiką. Užtaigi, veikiausiai, gal bus nuostolių.

Posėdis del rengimo prakalbų prieš fašiz. ir Tauragės su-mą.

Lapkričio 11 d. š. m. čia įvyko bendras komisijų posėdis, susidaręs iš LDADPA 4-os kuopos ir L. S. D. „Vargdienio“, del išdirbimo pleno rengimo prakalbų, kurios turės vietą gruodžio 4 d. Ir tapo nutarta sekančiai: Kviesiti tris kalbėtojus lietuvių kalboj, butent: dd. M. Rasoda, V. J. Venckūnas ir L. Švedas. Tuo tikslu tapo pasiųstas laiškas su užkvietimu. Taipgi tapo nutarta kviesiti Komunistų Partijos vietinį Centrą su vienu kalbėtoju kastyžių kalboj. Tuo tikslu tapo pasiųstas laiškas. Kuomet jau viskas buvo sutvarkyta, tai nutarta išleisti lapelį del propagandos. Jie bus spausdinami „Rytojaus“ spaustuvej. Tikimasi gerų pasekmių.

Tyto Zelis.

BERISSOS DARB. KLIUBAS.

Jau „Rytojui“ buvo minėta, kad Berissos darbininkai ruošia atidaryti klišubą, kur būtų galima susieiti ir pasiskaityti laikraščius, knygų ir pasikalbėti. Šis klišubas jau gatavas ir kiekvienas ir kiekviena gali liuoslaikiu ten atsilankyti. Antras: Club Proletario, Concordia 8. Vakara is atdaras.

aprinke čionai. Ji yra kunigo giminaitė.

—Žinau aš tokias giminaites. Matai, dėde, koki jūs geri patriotai: čia lietuvių taip sunkiai gyvena, nedaug uždirba, o jūs ir tuos paskutinius centus norite iš jų išmesti užlaikymui dykaduonio.

—Bet, Petrai, jei čia būtų kunigas, tai prie jo galėtum gauti darbo keli gerą žmonės.

—Kas tokis?

—Aš, vaikai, galėčiau būti zakristijonu, Bačkinis šveicorium, Kinkis vargamistra, o Agota Belknaite — kunigo gaspadinė.

—Taip, dabar aš matau. Čia, vadinasi, taisosi visas būrys dykaduonių, norinčių misti darbininkų sunkiai uždirbtais centais. Tam aš neduosiu nė cento. Ne tik neduosiu, bet kovosiu, aiškin-damas visiems savo draugams, ką jūs norite daryti.

—Tu esi bolševikas ir nedaverka, Petrai. Jei nebūtum mano giminė, tai aš tau šituo kindžialu šonus apšatkavočiau. Eisiu ieškoti geresnių asabų. Adios, Pedro!

—Iki pasimatymo, dėde.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO BRAZILIJOS.

Sao Paulo. Kiekvienam lietuviui darbininkui gyvenančiam nepaisant kurioj šalyj rūpi sužinoti, kaip gyvena Lietuvos išeiviai kitose šalyse. Šitai omeny turėdamas, rašau korespondenciją į Argentinos lietuvių darbininkų savaitraštį „Rytojui“, kaip vienintelį lietuvių darbininkų Pietų Amerikoje laikraštį. Mes Brazilijoj gyvenanti lietuvių darbininkai, neturime savo laikraščio nei organizacijos, kas gintų mūsų reikalus ir vestų prie klasinio susipratimo. Ir todėl mes būrelis lietuvių nutarėme prisidėti prie argentiniečių laikraščio „Rytojaus“ ir su juo bendradarbiauti.

Brazilijoj išleidžia fašistai savo laikraštį „Brazilijos Lietuvi“. Nors argentiniečiai n. anau gerai žino jį, bet dar noriu šitą pasakyti apie tą lapelį. „Brazilijos Lietuvi“ nekovoja kartu su darbininkais prieš išnaudotojus, neužsiima darbininkams naudinga politika, bet atbulai: jis gina juodžiausios buržuazijos reikalus, eidamas jai į talką apgaudinėti darbininkus, surinkti iš jų kruvinu prakaitu uždirbtus grašius. Patys „B.L.“ leidėjai jau senai prastojo įtakos pas darbininkus. Mat, užsimanė greit praturtėti ir iš naujai atvažiavusių iškaulyt paskutinius skatikus, duodami už dolerį 5 milerus, kuomet banke kursas buvo 8 m. 200 reisų. Tai geras žmogelis. Buvo ir daugiau panašiu atsitikimų, kuriuos padarė lietuvis su Stankum. Iš darbininkų pusės laikraštis nepalaikomas. Čia jis gyvuot negalės ir tegul sau gaišta.

Lietuvių gyvenimas Brazilijoj apgailėtinas. Tik išimtis yra, kurie žmoniškai gyvena. Darbininkai išnaudojami, kiek tik galima. Dirba ilgas valandas ir atlyginimas mažiausias. Prastas darbininkas uždirba nuo 750 r. iki 100 r. 1 m. Pragyvenimas vienam žmogui vidutiniai (maistas butas) 110 milerų į mėnesį. O kur drabužiai ir kitos gyvenimo smulkesnės išlaidos? Darbininko apdraudimas labai mažas tuose fabrikuose, kur pavojinga gyvybei arba sveikatai. Pav. geležies fabrike Ipiranga (Sao Paulo). Tai galima pavadinti darbininkų skerdykla. Nėra tos dienos, kad nebūtų sužeistų arba užmuštų. Jei darbininką sužeidžia taip, kad nebentanka rankos arba kojos, tai kompanija jam atmoka tiek, kad iš tų pinigų kokius metus gali gyventi. O vėliau turi bėdu mirti.

Šiuo tarpu prasidėjo didelė nedarbė kompanijoj, kuri veda iš Santos į Sao Paulo vandenį. Paliosuota apie 5000 darbininkų. Mieste Sao Paulo darbai apstabdyti. Darbininkai, bado verčiami, turi važiuoti į fasendas, kur yra nežmoniškai išnaudojami ir verčiami dirbti kaip kad buvo vergijos laikais. Nuo tamsos lig tamsos dirba dideliuose karščiuose, varčiami nagaikos. O kada paklausia pono apie uždarbį, tai jis atsako: daugiau pravalgot, negu uždirbai; turit šimtą arba daugiau skolos. Ten darbininkai turi gyventi palapinėse, be grindų ir dar tarpe daugybės įvairių parazitų, kaip bišiai ir kt., kurie lenda žmogui po oda ir ēda mėsą, išaugdamas nemazomis kirmėlėmis. Apsisaugoti nuo jų nėra jokių priemonių, nei vaistų.

Tokiame tai skunde gyvena Brazilijos lietuvių!

Nuo Red.—Labai smagu, kad drg. M. pradėjo rašinėti „R.“ korespondencijas ir žada jas rašyti nuolat. Iki šiol mes turėjome korespondentų Brazilijoj, bet

vargo verčiami išvažinėjo į kitus pasaulio kampus. Todel drg. M. ir kitus darbininkus, galinčius var-toti plunksną prašome rašinėti iš Brazilijos žinučių kiek tik galite. Rašykit apie viską, bet labiausiai, apie lietuvių darbininkų gyvenimą. Rašykit trumpais ruožais, nes kol kas mūs laikraštis permažas, kad galėjus sutalpinti jįn ilgas korespondencijas arba straipsnius.

CHULIGANAI MUŠA SVETIMTAUČIUS.

Montevideo. 11, 12, xll - š. m. prie Svifto frigorifiko tarp darbo laukiančių darbininkų kilo didelės muštynės. Vietiniai kastižanai pradėjo mėtyti akmenimis į europiečius ir tapo sužeista keli lietuvių ir daug kitų. Vincui Guogiui dvejuos daiktuos pramušė dešinę koją; Petru Baltrūnui smarkiai užgavo petį. 16-xll tiesiog elnant iš švifto buvo dar smarkesni užpuolimai. Buvo siustas skundas policijai ir dėtos pastangos atpratinti laukiniai nuo tokių elgimusių. 17-xll daugiau pribuvo policijos bet kastižanai buvo mėginę atimti iš polycmanų ginklus. Bet ant galo keli kastižanai tapo sulaikyti ir jau kiti ne-drįso užpuldinėti.

Darbininkas.

SMETONA SMETONOS NEAPKENCIA.

Pastaruoju laiku pribuvę lietuvių iš Lietuvos štai kokių dalykų pripasakoja: Girdi, paskutiniu laiku, fašistų tėvynės prezidentas Smetona išleido naują patvarkymą (įstatymą), kuriuo einant užginama vadinti Smetoną Smetona.

Dabar girdi, jeigu kas nusi-veža į turgų (jomarkas) parduoti smetonos ir milicijantas išgirsta, kad pardavėjas ir pirkėjas mini «smetoną», tai milicijantas tuoj areštuoja ir veda į policijos nuovadą, kur turi užstmoketi pinigine pabaudą. (Veikiausiai pabauda nevienoda, jeigu kas daugiau «smetoną» suminavoja, tai ir pabaudos turi daugiaus užsimokėti.) Girdi, dabar Smetona turi vadintis «Nuograiba».

Lietuvos žmoneliai iki pripras prie «nuograibų», tai daug sukiš savo litų į «smetoną», nors ir labiausiai vaktuotusi. Matomai pr. Smetona turi neapkęsti ir karvių, kaip kad neapkančia bolševikų. Nėra abejonės, kad jam smetonos spalva pasikeitė: iš baltos paliko raudona. O jei taip, tai gal jos daugiau ir nebevalgys?

Mano supratimu, būtų daug praktiškiau buvę, jeigu jis savąj smetoną būtų reformavęs; būtų galėjęs pasivadinti: Smetonium ar Smetonutu. Ir labai puikiai būtų skambėję ir nebūtų galėjusios moterlės maišyti su karvių smetona. Nežinia, kaip Lietuvos karvės link šito patvarkymo atsineš, kad jų brangų išdirbinį fašistų prezidentas fušeriuoja.

Dabar nieko kito neliaka daryti jo «ekselencijai» konsuliu p. Skinkučiu kaip tik mušti pasveikimono telegramą. Puikū, jeigu xx šimtmetį galima šitaip «progresuoti».

T. Fantonas.

DIDELIS IR JAU PASKUTINIS

Šiame žiemos sezonui lietuvių darbininkų vakaras su šokiais ir įvairiais pamarginimais, rengiamas LDADPA 4-os duopos D. ir M. R., šestadienį 26 d. lapkričio 1927, sal. «Bernardino Rivadavia» Lisboa 745, Berisso F. G. S.

Perstatoma 4 v. drama «Alkanis žmonės» ir 1 akto komedija «Kurčias Žentas».

Gerb. šitas vakaras vienas iš įdomiausių vakarų Berissoj. Dėdama visos spēkos DMR, griež dūdu ork. «Akordai» iš Bs. Atres. Kviečiami visi. Komitetas.

Vietos Žinios.

Kalbant apie didįjį mūsų pikniką.

Piknikas, kuris įvyks gruodžio 11 d., Quilmeje, bus vienas didžiausiųjų. O tai todėl, kad jis bus pirmas ši sezoną, jis rengiamas visos apie linkės darb. organizacijų ir, rengiamas vienatinio lietuvių darbininkų Pietų Amerikoje laikraščio, „Rytojaus“, naudai. Jame dalyvaus ne tik Buenos Aires ir Quilmes lietuviai, bet ir iš Berisssos bus daug žmonių.

Piknike bus ir programa. Jos išpildyme dalyvaus tarpe kitko Laisvės Choras, kuris mokinsis puikių dainų tam tikslui. Bus ir daugiau programos dalyvių, bet kol kas jų neskelbsime.

Todėl ruoškitės visi ir visos. Pasirūpinkite ant kalendoriaus tą dieną—gruodžio 11—kad nepamiršumėt.

Kom. Narys.

Is Marksistinės mokyklos.

Pereitą penktadienį drg. M. Rasoda davė įdomią paskaitą apie tai, kas yra trockizmas ir kuom jis skiriasi nuo leninizmo. Kadangi šiuo tarpu Trockis tapo išmestas iš VKP, tai visiems buvo įdomu sužinoti tuos Trockio nukrypimus ir priešingumus, delei kurių papildymo jis buvo išmestas iš Partijos. Kalbėtojas nurodė trockizmo istoriją nuo 1903 m. iki šiai dienai, pažymėdamas, kad Lapkričio Revoliucijai ir pačiai Partijai bus daug sveikiau apsivalius nuo tokių elementų, kurių politika yra klaidinga.

Sekantį penktadienį bus padaryta peržvalga „Komunistų Manifesto“.

M-is.

Reikia daugiau vyriškių.

Delei didelės bedarbės keleto dainininkų apleidus „Laisvės Choro“ eiles, sumažėjo skaičius dainininkų (vyrų, ypač tenorų). Pereitą choro repeticiją parodė, kad moteriškais balsais choras jau praturtėjęs, bet nubiednėjęs tenorais. Draugai, kurie tik galite dainuoti, stokite į „Laisvės Choro“ eiles.

J. Graibus sužeistas darbe.

Drg. J. Graibus, LDADPA-CK narys, tapo sužeistas frigorifiko „Anglo“ Smarkiai užgauta koja.

Nuo Laisvės Choro.

Šiuomi pareiškiame, kad š. m. gruodžio 11 d. LDADPA ir kitų organizacijų ruošiamajame piknike mes, choristės ir choristai, savo užduotis atliksime kopuikusiai. Mes prisiruošime dar prie keleto negirdėtai puikių dainų. Mes manome, apart entuziastingos Miko Petrausko dainos, „Draugai į Kovą“, dar paimti ir Leningrado Konservatorijos pofesoriaus J. Vihtola „Kovos Lauke“, kurios poema ir muzika ryškiai vaizduoja kovos baisenybės ir tartum regti tuos skausmus, dejavimus, tas

žaidas ir mirtis, kas vyksta skerdynės lauke, kur žmonės beprasmėi žudosi už kapitalistų krepšius, ant kurių visuomet užkiurkinti dievas ir tėvynė.

Tad visi, draugės ir draugai, kas tik gyva galva, š. m. gruodžio 11 d. Quilmeje pajūry ruošiamą Pikniką!

Su draugiškais linkėjimais. Svedas Jeronimas.

CORDOBOJ PARDAVINĖJAMAS RYTOJUS.

Cordoboj pavieniais numeriais „Rytojus“ galima gauti: Calle Bulvar Campo 118, General Paz, ir Calle Lina 475, Cordoboj. Čia taip pat galima gauti ir knygų pasiskaityti.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Gaidžiui, Cordoboj.—Tamtos korespondencijos per daug privatinio pobūdžio, neturi jokios visuomeninės reikšmės, todėl laikraštis netalpinsim. Ar jūs manot, kad į laikraštį verta rašyti kiekvienas mažmožis, kuris tarpe Jono ir Baltraus asmeniškai įvyksta? Rašinėkit iš darb. judėjimo žinutes.

Viską Mačiusiam, Villa Diego.—Draugo korespondencijos apie muštynes piknike netalpinsim. Juk pas lietuvius yra paprastas (nors tai negražus) darbas susimušti, bet apie tai specialiai rašyti korespondencijos ir jas talpinti laikraštis taip jau neverta. O, jei draugas būtų parašęs apie patį pikniką korespondenciją ir, pažymėjęs, kiek buvo žmonių piknike, kaip jis nusisekė, ir kaip šalutinį įvykį būtų pažymėję muštynes, tuomet būtų kas kita: būtų panaudoję. Bet Tamsta apie patį pikniką ne žodeliu neprisimenat, nors mes žinom, kad jis įvyko.

PAKLIDOS PATAISYMAS.

„R“. 34 num. paskelbtuose Cordobos „R“ naudai aukavusių varduose įsiskyrė paklaida. Ten buvo pasakyta, kad d. B. Klimavičius aukėjo 30 c., gi turėjo būti 60c.

Paieškau Stanislovo Stonio, paeinančio iš Telšių Apskričio, Plungės valsčiaus, Kantaikių miestelio. Jis atvyko į Argentiną prieš karą. Kas žinote apie jį, malonėkite pranešti žemiau nurodytu antrašu. Taipgi paieškau brolio Prano Gelumbicko, paeinančio iš Telšių apskr., Plungės valsčiaus Videikių kaimo. Jis gyvena Šiaur. Amerikoje, Indiana Harbor, Ind. Kas žinote apie jį, Malonėkite pranešti šiuo adresu: Juozas Gelumbickas, Cerro Carmelo, R. O. del Uruguay, South America.

Aš Buenos Aires mieste esu sutvėręs dūdų orkestrą „Akordai“, Savo užduotį atlieku gerai ir už prieinamą kainą. ANTRAŠAS: Calle Boedo 1246, Capital. Juozas Karpavičius.

Dr. S. SCHAVELZON

Veneros ir vidurinių ligų gydytojas. Nuo 15 iki 17 B-do Irigoyen. 1017. U. T. 23 B. Orden 0905.

A. F. R. DE BUGUEYRO

Partera į Suteikiu moterims pagelbą prieš gimdymą, laike gimdymo ir duodu naujagimius patarimus etc. CALLE ROMA 1385 Avellaneda—Dock Sud

A. BONDAREV

Dantistas ir chirurgas

Gydo dantis ir burną. Deda stiprius auksinius, baltus dantis ir daro kaučuko, olumino bei aukso tiltelius. Traukia dantis be skausmo (su anestesia). Išvalo dantis ultra violetiniais spinduliais.

Priėmimo valandos:

9:30—11:30; 13:30—19:30 CORIENTES 2475; U. T. 4371 Buenos Aires. Cuyo.

Fotografia

BELLAS ARTES

DOMINGO EPIFANI

Specialistas darantis paveikslus jaunavėdžių, grupių, atskirų asmenų ir vaikų. Pailšo paveikslus įvairaus didumo aliejintais dažais, pailšiu ir ekvareliais. Kainos prieinamos. Užsakymai duodami ir išmokėjimui. Lietuviai kviečiami atsilankyti.

Avenida Mitre 498 AVELLANEDA

RUBSIUVĖ „EL SPORTMAN“

Geros medžiagos, kazimierinės, atsakančiai ir už prieinamą kainą dirba vyriškus rūbus diplomuotas siuvėjas.

JUAN MILAŠENKO

MONTEVIDEO 358 BERRISO

DANTŲ KLINIKA „MATTIA“

Dr. Al. Mattia Dantų gydytojas ir chirurgas. Buvusis direktorius ir profesorius Volinsko Universiteto.

Gydoma, blombuojama, ir traukiama be skausmo.

Daroma visų rusių dantys: auksinės karūnelės, kaučuko tilteliai su baltais dantimis. Del lietuvių imigrantų teikiama nuolaida. Darbininkai priimami nuo 7—10 vv. Kalbama rusiškai.

Dr. Al. Mattia U. T. 47-3214; Rivadavia 2786 Cuyo Plaza Once.

Dr. N. V. MILOSLAVIČ

Chirurgas, gydytojas ligoninėje Ravson. Specialistas odos, sifilio, kraujo ir šlapimo. Nuo 3 v. pp. iki 6 vv. Kalba vokiškai ir čekiškai.

Callé Tucuman 417

VAISTINĖ „CARLSBAD“

Calle Facundo Quiroga 1441 Dock Sud.

Frm. Mr. Fr. Huspeur

Kiekvienas atsilankiusis asmuo gauna reikalaujamų vaistų arba medikamentų. Kalbu vokiškai, čekiškai ir kastyžiškai. U. T. 22, Avellaneda 7596

Dr. A. Geršunov

Veneros ir vidurinių ligų. Nuo 1—5. Kalba rusiškai. Corrientes 2315; U. T. 1818 Mitre.

Volco Restoranas

Užganėdina kiekvieną, kuris tik atsilanko. Lietuviai kviečiami atsilankyti ir persitikrinti. Valgiai gaminami sulyg rusų, vokiečių skonio. Kainos prieinamos.

Taipgi išnuomojam nakvynėm kambarius, pavieniams ir šeimynoms. Kainos prieinamos.

Palaikome keleivių daiktus ir priimame laiškus. Visus kviečiame atsilankyti, o užtikrinam, kad būsite patenkinti. Įėjimas nuo N. L. ALEM 654, ir iš gatvės 25 de MAYO 671 ir 685 (Arti Retiro ir Imigracijos) Buenos Aires

JEI NORITE PASIUSTI PINIGUS I LIETUVĄ UZ PIGIA KAINĄ DOLERIAIS, KREIPKITES I INTERNATIONALE

Viktoria 1173 Buenos Aires

korespondentas

PRAMONĖS IR PREKYBOS BANKOS PRAGOJ

Siunčiamė Dolerius į Lietuvą ir kitus kraštus už daug pigesnę kainą negu kitos įstaigos.

Priimame pinigų apsaugon, mokame 4% metams, pinigų gražiname ant kiekvieno pareikalavimo kliento be jokių užtrūkdyimų. Parduodame laivakortes į Lietuvą arba iš Lietuvos numažintomis kainomis ant patogiausių ir greičiausių laivų.

Laiškus iš Lietuvos galima adresuoti ant mūsų antrašo kuriuos priduosime greitu laiku į gyvenamąją vietą

Internationale

Victoria 1173 Buenos Aires

Šioje įstaigoje galima susikalbėti ir lietuviškai

Keliavimas

į ten ir atgal per bet kurį Europos uostą

MODERNIŠKAIS ir GREITAI LAIVAIŠ „MASILIA“ ir „LUTETIA“

kelionė į 16 dienų

3-čioji klasė visiškai pertvarkyta: moderniškai kambariai (kajutės) su 2, 4, 6 lovomis; puikios valgymui salės su stalų patarnautojais, kalbančiais įvairiomis kalbomis.

PARDUODAME ATSIKVIETIMUI LAIVAKORTES

žemiausiomis kainomis ir išsimokėjimu. Darome pinigines perlaidas sulyg dienos kurso be jokių apsunkinimų.

—CASA CENTRAL—

MEDDA LTDA

SARMIENTO 402, kampas Reconquista Buenos Aires

SAN MARTIN 699 Rosario

\$ 175 m/n

Laivakortės iš ir į Europa

Kas 14 dienų laivas

„DEUTSCHE SCHIFFSAGENTUR“

439 Reconquista 439